

SZENTESI ÚJSÁG

A FÜGGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS, ÉS POLGÁRI PÁRT NAPILAPJA

Iskoláink érdekében

A magyar iskolaügy átszervezésének kérdése érthető visszhangot keltett szerke az országban. Az iskolák kérdése mindig közügy volt, mert hiszen abban a sok falusi iskolában formáltak a magyar jövőt az ország pedagógusai. És közügy most is, amikor a magyar kormány hivatalos programjává tette az ország iskolaügyének egységesítését és a felekezeti iskolák államosítását.

Érthető hát, ha érdeklődéssel tekint e kérdés felé minden magyar ember, de az érdeklődésen túl — minden szülőgő propáganda ellenére is — aggodalomra nincsen ok. Orkutay Gyula kultuszminiszter világosan kijelentette, hogy iskoláink átszervezése nem fog megtörni és megsemmisíteni semmilyen vallásos, vagy magyar nemzeti hagyományt. Nem úgy kell tekinteni ezt az intézkedést, mint a felekezetek elleni rendszabályt. A kormány javaslatának az a célja, hogy a kis falvakban is lehetővé tegye a jó és becsületes tanítást, hogy eltűnjenek azok a szalmatetős, dűledező oldalú, szűk és sötét öreg iskolaépületek és hogy egységesen jó nevelés folyjék az egész ország és főként jövőnk reménye, a fiatalság érdekében.

Ezért nem szabad az iskolaügy körül felszítani a szenvedélyeket és a kulturharc lelki nyugtalanságát az országra szabadítani. Helytelen minden olyan politika, amely rejtett sérelmeket szimatol az iskolaügy rendezése körül és annak segélyével akarja az örök elégedetlenkedők lelkének piszkoló lángját felgyújtani.

Az iskola kérdését nyugodtan és szenvedélymentesen kell nézni, méltón ahhoz a békés célhoz, amelyet a magyar kormány javaslata szolgál.

Szebb és jobb iskolákat a magyar falvakba és jó nevelést minden iskolába: ez a cél és ez megegyezik nemcsak a demokrácia, de a magyar egyházak évszázados hagyományaival is. Természetesen, minden iskolában történetlenül megmarad az ősi hitoktatás.

A régi, nagy magyar nevelők nyomában jár ez a javaslat. Most van száz éve, hogy első kultuszminiszterünk, a katolikus Eötvös József megkezdte tárgyalásait az egyházakkal az egységes magyar iskola rendszer megszervezése érdekében és lelkes törekvésével Jellásich bécsi zsoldosai akadályozták a megvalósulásában. Száz év múlva valóra válik elképzelése és vele együtt mindnyájunk vágya, a szép iskola és jó nevelés minden magyar községben és városban.

A zsidó-arab háború szembeállította Angliát Amerikával

Egyre szélesebb hullámokat ver az az ellentét, amely kirobbant Anglia és Amerika között, a palesztinai kérdésben. Amint olvasóink előtt ismeretes, Anglia fegyverrel is támogatja az arabokat, ellenben Amerika elismerte a független zsidó államot, Izraelt. Időközben még valami történt: az amerikai kongresszus vizsgáló bizottságát küldött ki, hogy derítse föl, valóban támogatja-e a harcoló arabokat Anglia, részben fegyverekkel, részben fölszereléssel és élelmiszerekkel?

Jelenleg már ott tartanak, hogy az USA élesen támad, az angol viszont szenvedélyesen védekezik. Az amerikaiak azzal is vádolják az angol kormányt, hogy fútyul a Nemzetek Szövetségére és abból gunyózik.

Amerikai adatok

Valamennyi amerikai lap adatokat közöl az arab államoknak nyújtott angol támogatásról. A nézeteltérés odáig fajult a két angolszász hatalom között, hogy az angol külügyminisztérium Washingtonba küldött távirata árulásnak minősíti az amerikai kormány határozatát, amelyben elismeri Izrael függetlenségét.

Másik híradás szerint Bevin angol külügyminiszter kimondottan azért utazik Amerikába, hogy személyes tárgyalások során megszüntesse azokat az ellentéteket, amelyek Anglia és Amerika közt nemcsak hogy fennállanak, hanem arról a nyilvánosság is tud.

A fegyverszünet előzménye

Bebizonyult, hogy Anglia azért ajánlotta, sőt egész magatartásával követte az azonnali fegyverszünet elkezdését, mivel Amerika követelte az arab államok eljárását békebontnak kimondani a Biztonsági Tanácsban és ez rendkívül kompromittálta volna Anglia kormányát, mint amely voltaképpen a háttérből mozgatja a palesztinai eseményeket.

Washingtonban ügyes manővernek tartják mindazt a lépést, amit Izrael kormánya a legutóbbi napokban tett. Így kiválképpen helyeslik azt a kiadott napiparancsát, amely elrendelte a harcok abbahagyását. Amerika szerint a zsidó állam kormánya a tárgyaló asztal mellett, elsősorban az UNO-ban megnyeri a csatát, mert a zsidó állam megalapítását a Nemzetek Szövetsége elhatározza és azt különféle, erőszakos cselekvésekkel még az angol kormány se akadályozhatja meg.

Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány tiltakozó jegyzéket juttatott el az egyiptomi kormányhoz. Erre azért volt szükség, — mint a jelentés mondja, — mert az egyiptomi hatóságok az elmúlt napokban

több jugoszláv állampolgárt letartóztattak.

A tiltakozó jegyzék a letartóztatott jugoszlávok azonnali szabadonbocsátását kéri.

Hat állam ellen fellép a Biztonsági Tanács

A Biztonsági Tanács összetült, hogy letárgyalja mindazt, ami Palesztinában az utóbbi időben lefolyt és eltekintve, hogy a további vérengzésnek véget akar vetni, de ugyanakkor biztosítani igyekszik Izrael állam békés életét.

Voltaképpen hat olyan arab állam támadt Izraelre, amelyek mind-

egyike tagja az UNO-nak. Abban az esetben, ha az arabok visszatartják a Biztonsági Tanács utasításait és folytatják a háborút, a Tanács vagy gazdasági, vagy katonai megtorlást kezd az arabok ellen, de akaratának föltétlenül érvényt szerez.

Amerika és a Szovjetunió azonos álláspontja

Érdekes, hogy a Biztonsági Tanácsban az Amerikai Egyesült Államok, valamint a Szovjetunió megbizottai a palesztinai kibontakozás ügyében azonos álláspontra jutottak. Mind a két nagyhatalomnak az az álláspontja, hogy az arab államo-

kat ki kell mondani békebontnak! Kérdés, hogyha a Biztonsági Tanácsban, szavazattöbbség folytán ez az álláspont kerül feldől, milyen magatartást fog tanúsítani Anglia kormánya?

Az amerikai sajtó angolelles hangja

Az USA-ban egyre jobban növekszik az angolelles hangulat. Ennek hulláma az újságokból már átcsapott a szenátusba, illetve a Fehér Háza, és elért az UNO ame-

rikai delegátusaihoz is. Bevin mindent megfigyelve, fölkerlte a londoni amerikai nagykövetet, tegyen valamit az amerikai sajtó angolelles hangjának csillapítására.

Új rendelet az aratásról

A Magyar Közlöny legutóbbi száma földművelésügyi miniszteri rendeletet közöl, melyben szabályozza a gabonaneműek aratási idejének megállapítását és az aratógépek használatát. A rendelet szerint a gabona, különösen pedig a búza és a rozs aratását viszerében meg kell kezdeni és a teljes beérés idejéig mindenütt be kell fejezni.

Az aratás időpontját a megyei gazdasági felügyelő bevonásával a termelési bizottság állapítja meg. A rendelkezés kimondja, hogy a

termelési bizottság és a gazdajegyző az aratás megkezdését és annak zavartalan folytatását ellenőrizni, illetőleg szorgalmazni tartozik.

A rendelkezésnek az a legfontosabb pontja, amely kimondja, hogy a gabonaneműek aratásához csak a községi előjáróság, városokban a polgármester engedélyével szabad aratógépet használni.

Az engedély megadása előtt a FEKOSz-nak és az UFOSz-nak a véleményét is meg kell hallgatni.

A szentesi Úrnap körmenet

Úrnapja a római katolikus egyház egyik legnagyobb ünnepe. Ebben az esztendőben különösen nagy fényvel akarja megünnepelni az egyház ezt az ünnepet, mert 10 éve annak, hogy az Eucharisztikus Kongresszus hazánkat tisztelte meg, ellátogatva a magyar fővárosba tisztelegni a világegyház vezetői és a magyar nép előtt.

Szentesen a szokott útvonalon

rendezik meg az Úrnap körmenetét. A plébánia hivatal kéri azokat a katolikus hívőket, akik azon az útvonalon laknak, tehát ahol a körmenet elhalad, ablakaikat díszítsék fel, gyujtsanak gyertyát, ezzel is emelve az ünnepség fényét. A körmenet a délelőtti nagymise (10 óra) után indul a Szent Anna plébánia templomból.

Tehéntartó gazdák jogos kérelmei

A Parasztszövetség Csongrádme gyei Bérlo Szakosztálya foglalkozott nemcsak a gabonabeszolgáltatási kérdéssel, hanem a tejbeszolgáltatással is.

Lakos János, mint a városi köz-élelmezési hivatal beszoigaltatási osztályának vezetője, közölte, hogy az erre vonatkozó kérelmeket (tejkirovás) a vármegyei közellátási felügyelőségen kell írásban beadni. Szentes és Csongrádme gyet az kéri, hogy ha a kirovás nem csökkenthető, akkor a beszoigaltatás kezdő időpontját tolják ki arra az időpontra, amikor a takarmányhiány már elmúlt és jobban tejelnek a tehének, s végül a takarmányhiányban szenvedő tehéntartók hatóságilag megállapított áron kaphassanak takarmányt. A kérelmeket továbbítják az illetékes hatóságokhoz.

A 30 fillérék

Foglalkozott Lakos János a tejbeszoigaltatóknak azzal a panaszával is, hogy a házi tejutalványra elvitt tejnek a beszoigaltatásba történő jóváírásáért az OMTK literenként 30 fillér kezelési költséget számít fel. Rámutatott arra, hogy az OMTK a begyűjtött tejet 80 fillérért veszi át a gazdáktól, és azt 120 fillérért adja ki a tejutalványra. Így tehát, ha a 30 fillér kezelési költséget a tehéntartók áthárítják azokra, akik a háztól viszik el a tejet. — s nem az OMTK előtt néha félórás állomásgálás után, — ugyancsak megkapják a tehéntartók a literenkénti 80 fillért, mint az OMTK-tól és amellet nekik sem kell behozni a tanyáról, vagy a város távolabbi részeiből a tejközpontba a napi 12 liter tejet. Ezenkívül pedig az OMTK vezetősége ígéretet tett arra, hogy két heti próbaidőre tejjűjtő-állomásokat állít fel a nagyobb tanyacsoportokban és amennyiben azokban elegendő mennyiségű tejet tudnak összegyűjteni, állandósítják ezeket a tejjűjtő-állomásokat.

Sérelmek orvoslása

Kertész István felszólalásában rámutatott arra, hogy örömmel látják a termelők: a demokratikus magyar kormány a rendelkezések meghozatalánál lehetőleg figyelembe veszi a termelői társadalom érdekeit, ha azonban mégis maradnak sérelmes intézkedések egyesek számára, megadja a módot az egyéni kérelem alapján való jogorvoslatnak.

Vannak azonban még a szentesi tehéntartóknak olyan sérelmeik, amelyeknek orvoslását egyetemesen kell kérniük, — mondotta ezután. — Ezek a sérelmek: a termelési költségen mélyen alulmaradó árat kapnak a beszoigaltatott tej után és a beadott tejmennyiség nem számít be a gabonabeszolgáltatási kötelezettség teljesítésébe. Kéri tehát ezeknek a sérelmeknek a kivizsgálását, s a kivizsgálás már folyamatban is van, az alispán ural történet megbeszélés eredményeképp.

Mész-, cement-, szigetelőlemez, budai föld, kokszbrikett, száraz tűzifa és tűrészpor minden mennyiségben kapható

TRAJ-FATELEP
(Görög-udvar) Telefon: 341

Irházi Lajos, a Bérloszakosztály elnöke zárta be a vitát azzal, hogy az értekezlet határozataként mondják ki: kéri a tejnek a beszoigaltatási kötelezettségbe való beszámítását és a méltányos ár megadását. Illetékes helyre juttatják ezt a kérelmet, az értekezleten elhangzott többi kérelemmel együtt, s azokban várják a mielőbbi intézkedést.

Indítvány a városi N B. előtt:

Allítsák fel a régi ártézikut szobormű csoportját

Az Országos Nemzeti Bizottság, valamint a Történelmi Emlékbizottság és a Művészeti Tanács körlevelet küldött a szentesi Nemzeti Bizottságnak. Ebben a levélben azt hangsúlyozták ki, hogy a városok és községek minél megfelelőbb módon örökítsék meg, a demokrácia és a művészet igényeinek megfelelően, a 48 es eszméket.

„Általános jelenség ugyanis, hogy egyes községek a szűkös pénzügyi keretek miatt, művészileg gyenge Petőfi szobrot, vagy a szabadságharc más nagy alakjait megörökítő emlékművet kívánnak emelni”.

Ezért ismételtlen szükségesnek tartják hangsúlyozni, hogy azzal ünnepelhetik meg a városok és községek legméltóbban a magyar szabadságharc és nagy alakjainak emlékét, ha az alkotott és felállított emlék nemcsak látszólagos „dísz” lesz a községben, hanem valóban, hanem szervesen beillesz-

kedik és beépül a község vagy város mai és jövő társadalmának életébe.

Példának említi fel többek között egy díszes ártézi kút megnyitását, mint a centennáriumi megemlékezés méltó kifejezését. „A kút szoborművel, domborművel láthatják el a kútát Petőfi, Kossuth, Bem, Damjanich sít. kútnak nevezék el.

A felhívással kapcsolatban Erdőháti N. János a Nemzeti Bizottság tagja, azt a javaslatot terjesztette a bizottság elé, hogy az országos hírű szentesi nagyártézi kút, mely az ország harmadik ártézi kútja volt, állítsák fel újra. A díszes szobormű, mely ritkaság számba megy, ott van elraktározva a sőház udvarán sértetlen állapotban. A kút csőhéllózata is megvan még a Horváth-szobor mögött. A megyeház épülete előtt. Nem kellene tehát más a felállításához, csak egy kis áldozat és szépérzék.

Százötven szentesi gyermek nyaraltatása

A népjóléti minisztérium felhívására a vármegyében is folyik a gyenge szervezettel iskolás gyermekek nyaraltatási akciójának megszervezése. Eddig a vármegyei szociális felügyelőség 150 gyermeket vit fel a névsorba, akiket azután a várható államsegélyből a Balaton mellé vinnének nyaralni. Remélhetőleg sikerül megkapni a szükséges, mintegy 17-18 ezer forint összegű államsegélyt, hogy

a gyermekeket a tervek szerint júliusban, a cserkészekkel együtt elküldhessék a Balaton partjára nyaralni. Igen sokat jelentene a szegénysorsú és gyenge szervezettel 150 szentesi kisdíáknak, ha megvalósul a nyaraltatási akció, melynek végével minden bizonytalanságot alaposan megerősödve térnének vissza Szentesre, szüleikhez és újult erővel folytathatnák a tanulást.

Be kell jelenteni a 90 százalékos fagykárt

Keddi számunkban közöltük a vármegyei Termelési Bizottság hivatalos felhívását, amely szerint nem kell kérni egyenként a fagykár megállapítását, mert a cséplési eredménylap adataiból bírálják el a fagykár nagyságát.

Most pótlólag közli a vármegyei Termelési Bizottság, hogy a 90 százaléknál nagyobb fagykárt szentesi

vedett vetéseket újból be kell jelenteni egyénileg, s a gazdasági felügyelőség a helyszíni szemle alapján ad engedélyt azoknak levágására. Aki engedély nélkül vágja le a 90 százalékosnál nagyobb kárt szenvedett vetését, kiágást követ el és büntetésnek teszi ki magát.

Építetők figyelem!

Építkezésekhez kedvezményes áron, ajánlok alapozásba, lábazatnak, fagy, víz és salétrommentes fehé-

terméskövet. — Készíték sarkövet, sarkereket. — Márványból, terméskőből és mőkőből a legjobb kivitelben. — Betévesést, aranyozást és mindenféle kőfaragó munkát szakszertően végzek. — Kérjen árajánlatot.

GYÖRGY PÁL kőfaragó,
Szentes, Beresényi utca 25.

NÉGYEZER FORINT jutalom a szegvári nyomravezetőnek

Kovalcsik Margitot, a szerencsétlen körülmények között elhunyt szegvári leányt, igen nagy részvét mellett temették el kedden délután a szentesi Kálvária temetőben.

A tragikus eset ügyében egyébként a Kovalcsik-család a következő felhívást közli, a szentesi rendőrkapitányság uján:

„Szegvár községből 1948 május 15-én, körülbelül este 9 óra tájban otthonából eltávozott kerékpáron Kovalcsik Margit, akinek holttestét napok mulva fogták ki a Tiszából. Testén bűncselekményre utaló nyomokat találtak.

Aki az elhunyt és később holtan előkerült Kovalcsik Margit merényletének nyomára vezet, vagy annak személyéről felvilágosítással tud szolgálni, négyezer forint jutalmat kap. A nyomravezető bejelentését személyesen, vagy írásban a rendőrkapitányság büntügyi osztályán tegye meg.

Kovalcsik-család”

Népi mezei futóbajnokság Szentesen

Az Egyesült Parasztlíjúság Országos Szervezete szentesi csoportja, a megyei Sportbizottsággal karöltve, május 30-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Széchenyiligetben népi mezei futóbajnokságot rendez.

A futóversenyre minden 34 életévtől nem haladott férfi és nő benevezhet. Ezenkívül a 34 éven felüliek is felihatnak, külön versenykeretében. Az első kategóriában az úttörők 12-15 éves korig, az ifjúsági csoportban 15-26 éves korig, a férfi csoportban 26-34 éves korig vehetnek részt a versenyzők. Az old boy futóverseny 34 éves korhatáron felüliek részére lesz.

A versenyen résztvevők jelvényét, a nyertesek pedig éremkijutókat kapnak annak megfelelően, hogy hanyadik helyezést értek el. Benevezni az EPOSz székházában, a titkári irodában lehet pénteken déli 12 óráig.

Megyei versenyértekezlet

Szeged városában ma délelőtt nagy értekezletet tartanak az öntözésügyi és a termelési versennyel kapcsolatos problémákról.

Az értekezleten résztvesznek a megye, valamint Szeged és Hódmezővásárhely városok gazdasági szakhivatalai.

TAKARITÁSÉRT szoba konyhás lakást keresek. Cim a kiadóban. KEDDEN délután elveszett a Mátyás király-utcában sötétkékes férfi kabát, megtaláló adja be, Deák F-u. 3 alá. 7172

TAVASZI FÉRFIÖLTÖNY eladó, alig használt állapotban. Kisp-u. 2.

Nyomatványait készíttesse
Széchenyi nyomdában
Kossuth tér 5. — Telefon 308

Maszlag néni muzsikál...

Beesteledett, vége a napi munkának. Csend száll le lassan, észrevétlenül a város házaira, csak az emberek lépteinek koppanása hallik, amint a munkahelyről mennek hazafelé.

Akik a Felsőpárt felé tartanak, azok estefelé hallhatják a Szürszabó N. Imre utca egyik öreg házából kiszűrődő furcsa, de mégis megkapó zeneszót. Olyan jól esik a bánatos, néha meg vigságra fakasztó muzsika. Maszlag néni játszik ilyenkor... Régi magyar népi hangszereken. Néha citerán, néha a sajátos szentesi zeneszerszámon: a tekerőn, de ha kedve tartja, furulyát vesz elő.

Özv. Maszlag Józsefné ott lakik a Szürszabó-utca 8. számú házban. Paraszti háznak, egyszerű lakója. Mikor elmegyünk hozzá, akkor is muzsikál. Fején fehérpettyes kendő. Olyan, mint ahogy a regényekben a szegénysorból fölverekedett hős édesanyját leírják.

Hej, halászkok!

Maszlag néni azzal kezdi a beszélgetést, hogy neki minden este muzsikálni kell, mert a járókelők már nagyon hozzászoktak. Egyik este például, mikor el volt fáradva és hallgatott a zene, megkopogtatták az utcai ablakot. Majd a nyitott félszárnnyon pénzt nyomtak be és kérték, hogy játszon valamit.

— Azt mondták, hogy olyan édesen muzsikálok — meséli nagy örömmel Maszlag néni. Mikor ezt mondja, éppen egy régi halásznóta rezeg ki a citerából:

„Hej halászkok, halászkok,
Mit fogott a hálótok...
Éneklis is hozzá a szöveget.

Régi nóták

Ugy hat ez a dal, itt az esti esendben, mintha a régi, „Szentes” nevű, 20 házaspáros halászfalucaiban énekelné valaki a kurcai dombokon.

Majd újabb hangszert vesz a kezébe és újabb nóták következnek. Egyik szebb, mint a másik.

— Mikor tanult meg ennyi hangszerezen játszani, Maszlag néni? — kérdezzük tőle.

— Még gyermekkoromban, mikor libapásztorokdramát a mezőn. Akkor felültem a disznó hátára és úgy szaladtam a libák után este a tanyába. Közben furulyáztam.

„Hallod, anyjuk, muzsikál már a lányod”, — mondta apám anyámnak és jót nevetett.

125 dal a Rádióban

Majd elmondja azt is, hogy mivel tanyán laktak, nem járt iskolába, mégis megtanult írni és olvasni.

— És ezt a sok szép nótát kitől tanulta meg? — faggatjuk tovább.

— Édesanyámtól, meg szülém-től, mert fiatal koromban eszemkedtem azon volt, hogy minél több nótát tanuljak. Meg is tanultam jó pároszat. 1942-ben fel is vittek a Rádióhoz Pestre és ott az uraknak 125 nótát zenéltem hanglemezre. A rádióban ezeket a népdal lemezeket azután sokat játszották. Most is arra készülök, hogy nemsokára újra felmegyek Buda-

pestre a stúdióba. Mert már várnak az urak.

Elbueszunk Maszlag nénitől. Ő zenél tovább. Csend van mindenfelé. Hallgat a messzeség is...

Hallgatja Maszlag néni muzsikáját, aki lelkevel rezegteti a citera és a tekerő húrjait. Ez a furcsa, zenei áldozat azután száll messze az ég felé. Egy sokat szenvedett nép régi panaszát viszi magával...

Vonatösszeütközés Pestkörnyéken

Kedden hajnalban könnyen végzetessé válható vasútszerencsétlenség történt Rákosszentmihályon. Az egyik Budapest felől haladó munkásvonat belefutott a Pest felé haladó gyorsmotoros szerelvénybe.

A munkásvonat mozdonya és a három első kocsija kisiklott, a

gyorsmotor szerelvénye kisebb zúdásokkal uszta meg a vasúti karambolt. Helven sebességet szelítettek a budapesti kórházba. Közülük nyolcan meghaltak. Többnek a sebeülése életveszélyes.

Vizsgálat indult, hogy földérítések, kit terhel a felelősség.

Könyvsátrak lesznek az országos vásárokon

Ortutay Gyula kultuszminiszter elrendelte, hogy a városokban és nagyobb községekben, amikor megtartják az országos vásárt, ugyanakkor rendezzenek nyári kultúrnapokat és hívják fel a lakosság, il-

letve a vásárlók figyelmét, mennyi jó és olcsó, hasznos könyvet lehet beszerezni a vásárokon könyvsátrakat is felállítanak, propaganda céljából. A minisztérium ilyen célra kiutal segélyeket.

Két és félezer gazdaversenyző

A csongrád-megyei mezőgazdasági versenybizottság irodájában, a legutóbb beérkezett jelentések szerint Csongrád-megye területén eddig 2 és félezer gazdálkodó jelentkezett

termelési versenyre. A jelentkezők száma továbbra is emelkedik, így a végleges eredményt eddig még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani.

A városi költségvetés érdekesebb adatai

Közöltük, hogy a város 1948. évi kiegészítő költségvetését és az 1947—48. évi pótköltségvetést összeállították, s a városi tanács azokat el is fogadta. A polgármester május 29-re összehívta a rendkívüli közgyűlést, hogy azon letergelyeljék a két költségvetési előirányzatot.

Most készült el a költségvetés sokszorosítási munkája és a költségvetés előszavában a polgármester bejelenti, hogy az 1948. évi kiegészítő költségvetés Háztartási Alapjának költségvetési mérlege 1.792.770 forint szükséglet és 1.444.200 forint fedezettel, 348.570 forint hiányt mutat. Az 1947—48. évi pótköltségvetés azonban 44.310 forint szükséglettel és ugyanannyi fedezettel, hiány nélkül zárul.

Hangsúlyozza az általános ismertetésben a polgármester, hogy a város által a hároméves terv keretében megvalósítandó beruházásokra 124.860 forint az előirányzat. Ebből külterületi közigazgatási kirendeltség részére telekvásárlás céljából 10.000, a kereskedelmi iskola berendezésének pótlására 10 ezer, új járdák építésére 15.750, bekötő- és közdülőt létesítésére, illetve építési hozzájárulás 73.110, hékédi utjatep vízellátására 14.000, orosz hősi temető létesítésére 2000 forintot irányoztak elő.

Szociális kiadásokra 194.850, kulturális és iskolai célokra 184.580, egészségügyi kiadásokra 112.330, városépítési (főleg helyreállítási) munkákra 235.240 forintot. Az ősz folyamán esélyes jelentkező munkanélküliség kiküszöbölésére, vagy legalább is enyhítésére közmunkaszerzés címén 50 ezer és nap-számberekben 220 ezer, összesen tehát 270 ezer forintot állítottak be.

A múlt évi előirányzathoz viszonyítva, megállapítható, hogy míg az egészségügyi, kulturális és szociális kiadások százalékos aránya száma emelkedett, a közlekedési, városépítési és vagyongazdálkodási előirányzatok csökkenést mutatnak.

Végül beszámol arról a polgármesteri jelentés, hogy az 1947-48. évi pótköltségvetés készítését a városi alkalmazottak időközben történt fizetésemelése, az OTI-díjak növekedése és a szeszszállítási forgalmi illeték emelkedése tette szükségessé. Megnyugtató és örömdetes, az a megállapítás, hogy a város házimezőgazdálkodásánál 19.580, a városi kertészetnél pedig 18.060 forint tiszta nyereség várható. Tekintettel arra, hogy a mainál beltérjesebb, öntözéses gazdálkodás révén nagyobb nyereség lenne mindkét tételnél a városnak, megindult a tárgyalás a Tervhivatallal az öntözésnek állami támogatással való megvalósítása érdekében.

Uj rend az iparjognál

Június 15-én új rendelet lép életbe az iparjogosítványok kiadásánál. Az iparkérelmeket a belkereskedelmi igazgatóságok bírálják el. A kötelező kérvényürlapokat az elsőfokú iparhatóságok adják ki. Az iparhatóságok a kérelmet 15 napon belül kötelesek tárgyalni.

Ez a rendelkezés nem vonatkozik a textil, bőr, tüzelő, ékszer, papír, kiadói, szállítmányozási és raktározási iparjogosítványokra, melyeket továbbra is a kereskedelemügyi minisztérium ad ki. Ugyancsak a kereskedelemügyi minisztérium dönt a szállodák, valamint a kocsmák és kávéházak engedélye ügyében.

Beiktatták a vásárhelyi polgármestert

Tegnap délelőtt iktatták be hivatalába Oláh Mihályt, Hódmezővásárhely új polgármesterét. Az ünnepélyes fogadalmótélen részt vett a vármegye képviselőtársaság Pataki Antal dr. II. főjegyzője, Szentest város pedig Szőke Mátyás polgármester és Solti László dr. főjegyző képviselték.

Négy tanár kinevezése

A kereskedelemügyi minisztérium értesítette Szentes város polgármesterét, hogy a minisztertanács hozzájárult a szentesi kereskedelmi középiskolánál 4 tanári állás hivatalos betöltéséhez.

A 4 tanár személye eddig még nem ismeretes, de valószínűleg azok azok, akik jelenleg is a városi kereskedelmi iskolánál tanítanak.

A minisztérium a további tanári állások betöltését is folyamatba tette a szentesi iskolánál.

Traktorállomások lesznek a megyében

A közeljövőben a megye területén több helyen traktorállomást fognak felállítani. Ezek a traktorállomások az igaerővel nem rendelkező gazdák megsegítését fogják célozni.

Egy-egy állomáson 10 új traktort helyeznek el, melyek a földművelésügyi minisztérium gépszolgáltatásának tulajdonát képezik.

A volt király 159 kastélya

Bukarestből jelentik: A román kormány a legutóbbi minisztertanácsán elhatározta, hogy Mihály volt román király vagyonát teljes egészében elkobozza. Ezerint a volt királynak 172.650 katasztrális hold erdő és földbirtokát, valamint 159 kastélyát 2100 szobával kobozták el a román hatóságok.

Ezzel kapcsolatban a jelentés megjegyzi, hogy Mihály pillanatnyilag Görögországban, unokabátyjánál van.

Hirdessen lapunkban!

HIREK

Május
26
szombat

Kat. N. sz. Fül.

Prot. Fülöp

A nap kel 4.55

Nyugozik 20.27 órakor.

Tisza vizállása: - 12

Ügyeletes gyógyszerárak: május 22-28-ig Ithász-Oláh.

Időjárásjelentés: Az Északi-tenger környékét hideg levegő uralja, mely lassan Kelet-felé húzódik. Hazánkban folytatódott a felmelegedés. A Dunántulon kedden csapadékos volt az idő. A Balaton környékéről jégesőt is jelentettek.

Várható idő: Mérsékelt déli, délnyugati szél, változó felhőzet, záporosó, zivater. A felmelegedés tovább tart.

Mozik: Barátság. Játék a szerelemmel.

Szabadság: Ma nincs előadás.

Országos vásárok: Hódmezővásárhely 28-29, Szentes május 31, Cibakháza 29.

— Dobi István földművelésügyi miniszter e hét végén átveszi a minisztérium vezetését. Dobi teljesen felgyógyult már, csupán pár napig pihen orvosi tanácsra.

— Urnapján, tehát holnap, az üzelek déli 12 óráig tarthatnak nyitva.

— Nagyjártékú festményeket és szobrokat, valamint egyéb műtárgyakat adtak vissza a szovjet hatóságok. Ezek a tárgyak annak idején az ausztriai zónába kerültek és szerencsére sikerült őket elvenni a nyilasoktól és sikerült megőrizni.

— A szentesi szakszervezetek nagygyűlésén Borbás Lajos a szervezői munkásság kérdéseiről és feladatairól beszélt. Kiemelte a MDP programnyilatkozatának a munkanélküliség leküzdésére irányuló erőfeszítéseit, melyek eredménye máris érezhető, mert megyei viszonylatban több mint 2000 ember dolgozik a hároméves terv munkálatain és különböző közmunkákon.

— Nyugdíjasták Zobay főjegyzőt. Zobay Béla dr. volt vármegyei főjegyző végelbánásának ügyét a legutóbbi főványhatósági közgyűlés tárgyalta. A volt megyei főjegyzőnek, tekintettel arra, hogy 23 évet töltött közszolgálatban, a közgyűlés 231 forint havi nyugdíjat szavazott meg.

— Dózsa-napot rendezett a Nemzeti Parasztpárt Nyiregyházán. Több ezer ember előtt nagy beszédet mondott Darvas József építésügyi miniszter, rámutatva, hogy az évszázados parasztforradalmak azért buktak el, mert a parasztságnak nem volt olyan hűséges fegyvertársa, mint ma az ipari munkásság.

— Agyonlőtte a feleségét és utána öngyilkos lett Sauer Géza 37 éves OTI-tisztviselő. A véres eset Pestszentlimerre községben történt. Azt hiszik, pillanatnyi elme-zavarában követte el a lény végzetes tettet, mert a feleségével szíven élt, saját villájában lakott.

— Tizenhat sirt fosztott ki a leleplezett „kisérte”. Egyik pesti temetőben történt a sorozatos halottgyalázás, míg végül sikerült elfogni a bűnöst, Misák György rákoskeresztúri napszámost. Beismerte, hogy a halottokról lehúzott ruhákat a fővárosi Telektiléren adogatta el. Hétévi fegyházra ítélték.

— A 14-ik szerelvényvel Magyarországra érkező szentesi volt hadifoglyok: Boldizsár Lajos 1918. Kistóke 64, Vári Sándor 1908. Sáfán Mihály, utca. Szegvárra Bárány János hozott üzenetet Szücs István apjának, a Réti telepre.

— Titó marsallt a világ minden részéből üdvözik azok, akik hisznek a demokratikus fejlődésben. A mai Jugoszlávia megteremtője Titó, aki ma lett 56 esztendő. Nagy magyarbarát és bámulattal szokott beszélni a magyar újjáépítésről, amit legutóbbi budapesti időzése alkalmával lépten-nyomon, személyesen tapasztalt.

— További árcsökkenés mutatkozik a budapesti Nagyvásártelepen a főzelék és a gyümölcsfélékben. A felhozatai mindinkább nagyobb méretű.

— Churchill volt angol miniszterelnököt, a konzervatív párt vezetőjét, autóbaleset érte. Gépkocsija összetört, de Churchill sértetlen maradt.

Pártunk hírei

A Független Kisgazda Párt május 30-án vasárnap délután 3 óra körül a vekerhádi népháznál, 6 óra körül pedig a kistókei népháznál este tagértekezletet tart, melyre a párt tagjait ezennel hívja meg a vezetőség. Az értekezleten a városi vezetőség tagjai tartanak előadásokat és beszámolókat.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kandász Irén, Makra Lajos, Molnár Lajos, Virág Mária, Berényi Erzsébet, Turák Julianna, Varga Ilona, Zagyai Tóth Ilona, Lénárt Klára, Pilbárt Ferenc, Garai Erzsébet, Gácsi István, Bíró Mária, Csikós Mária, Dömsödi Julianna, Göbolyós Erzsébet, Ruza Molnár Julianna, Ökrös István, Marton Ilona, Deák Imre.

Házasság: Dr. Haraszti Ervin—Megyesi Erzsébet, Sáfán Balázs—Szabó Anna, Szircsák Péter Pál—Vigh Terézia, Percel Olivér Antal—Vida Katalin, Uj Imre—Benke Mária, Debreceni Mihály—Labádi Erzsébet, Nagy Gyula—Gál Terézia, Szikszai Lajos—Kerekes Erzsébet, Szabó István—Irházi Zsuzsanna, Arnót Mihály—Kotvics Varga Eszter, Sáfány Ferenc—Almásy Ilona, Demeter János—Deák Julianna, Sipkóczi Sándor Miklós—Székely Tóth Eszter, Zemlényi Dániel—Szabó Lida.

Halálozások: özv. Martók Jánosné 85 éves, Pósa Ferenc 72 éves, Argyellán László 3 hónapos, Dömsödi János 43 éves, Pallagi István 2 hónapos, Matuz Margit 17 napos, özv. Nádi Lajosné 78 éves, Sebők Terézia 55 éves, Lázok Julianna 7 éves, Pataki János 9 éves, Bíró Mária 1 napos, Kálmán Bálintné 67 éves, Szatmáry Károly 40 éves.

Szereti a szép könyvet?

Szépét, jól, olcsón készít

Führer

könyvkötő

Simonyi Ernő-utca 31.

Új szénából örölt herelisztt kapható Vecseri u. 28 sz. 6990

Sport hírek

Hátralevő mérkőzések a kerületi I. osztályban

KTK: Szmáv, *Majsa*, Halasi Máv, Jánoshalm, KMTE, Kistelek.

Bácsalmás: Kistelek, Cs. Tisza KMTE II. Halasi AC, Hal. Máv, Szentesi MTE.

Szentesi MÁV: SzMTE, KTK, Jánoshalma, Kistelek.

Kistelek: Bácsalmás, Cs. Tisza, KKVSE

Hal. AC: KMTE, Mindszent

Cs. Tisza: Mindszent, Kistelek, Bácsalmás.

SzMTE: Szmáv, Kiskunmajsa, KMTE.

Jánoshalma: KKVSE, KRVSE, Szentesi Máv.

Mindszent: Cs. Tisza, Hal. AC, KRVSE.

Majsa: KRVSE, SzMTE, KTK.

KRVSE: *Majsa*, Jánoshalma, Mindszent.

A dőlő befűvel szedett csapatok a pályaválasztók.

To-Tó notesz

Tipppek a 33 ik hétre

1. Újpest—Csepel (0:3) 1, x
2. Haladás—Vasas (0:3) 2
3. Szeged—MTK (0:8) 2, x
4. V. ETO—Kispest (1:2) 1, 2 (Nem lenne meglepetés a Kispest veresége.)
5. SzAC—Sal. BTC (1:1) 1, x
6. DVSC—EMTK (0:3) 1, 2
7. KMTE—Dorog (2:3) 2 (Dorog bajnok lehet.)
8. Ny. Madisz—Pérecs (1:5) x
9. M. Textil—Goldberger (1:1) 1, 2
10. Óriási harc lesz az NB I-be jutásért.
11. Ganz—Erső Mad. (1:1) 2, x
12. Szegedi MTE—Draache (1:1) x
12. BMTE—Magyar Acél (0:2) 1

Pótmérkőzések:

1. Pápai Perutz—TSC (0:1) 2, x
  2. Wolfner—Mik. MTE (1:3) 1
  3. PVSK—Postás (2:0) 1
  4. FSE—III. ker. TVE (0:7) 1
- (Zárójelben az ősi eredmények.)

Lugkő kiutalás

Az Országos Közellátási Hivatal elnöke rendelkezést adott ki. Eszerint azoknak a sertésartóknak, akiknek sertésük valamilyen betegségnél fogva elhullott és ezt hatósági orvossal igazolni tudják, lugkőkiutalást kaphatnak.

A rendelkezés szerint az 50 kilogrammos sertések után egy, az 50—100 kg. sertések után 2, a 100 kilón felüli sertések után 3 kilogramm lugkővet kaphatnak az érdekeltek.

Tanyai gazdálajstrom

Az eperjesi közigazgatási kirendeltségnél csütörtökön, tehát Urnapján délelőtt 9 órától este 6 óráig bárki megismerelheti a gazdálajstrom adatait és a tejkiróvat. Az adatok a jelzett idő alatt megszerzés nélkül állnak az érdekeltek rendelkezésére

Egy gyilkos viszontagságai

Nyolc éve már annak, hogy Miskolczi Lajos pestimegyei lókereskedőt Fráncsik Lukács érdi hentesmester meggyilkolta. Az áldozatot ki is rabolta, majd a holttestet a Dunába dobta. Fráncsikot ezért, jogerősen életfogytig tartó fegyházra ítélték.

Az elítélt a nyilas világban valamiképpen kiszabadult. Amint ő mondja: önként jelentkezett a Dönmentő harcokba. Majd fogságba esett, ahonnan a múlt évben hazatért. Aínevet választott.

Az idei tavasszal belekezdett véres verekezésbe és ő lett a koronatanu. Majd hanyatvágódott a meglepetéstől, amikor az egyik bíró rászólt:

— Mi az Fráncsik, maga szabadon van? Hiszen életfogytig ítélték el!

A bíró jól emlékezett: annak idején ő volt az egyik, az ítélethez valóban részt vett bíró. Fráncsikot azonnal letartóztatták. Ügyét jelentették az igazságügyminiszternek és ott fognak dönteni Fráncsik további sorsa felett.

Kenyérhéjért is hallgat az éhes kutya

Két fiatal cigányleány járta a községeket. Amikor meggyőződtek arról, hogy valamely házból kimentek a mezőre dolgozni, bementek álkulccsal az udvarba és onnan a lakásba. És ami a legfeljebb, a kutyák nem ugatták őket. Most, amikor a két veszedelmes fosztogató nőt elfogták, kifaggatták, mit csináltak a kutyákkal, hogy azok nem ugattak?

— Száraz kenyérkével, meg kenyérhéjával traktáltuk őket, — mondták és hozzátették: — Mert az éhes kutya, kezit csokolom, kenyérhéjért is befogja a száját.

Rádióműsor

Budapest I.

Szerda, május 26

6.30 Falurádió. Gyomnövények irtása. 7.20 Reggeli zene. 8.00 A jégérség negyedórása. 8.15 Hanglemezek. 9.00 Szalonzene. 12.15 Asztali muzsika. 1.00 Előadás. 1.15 Cigányzene. 2.10 Májusi krónika. 2.30 Az opeta műhelyéből. Énekhangverseny. 4.00 Jazz harmas. 4.30 Énekszámok. 5.10 Hadifogly hirodó. 5.40 Szakszervezeti tanács. 6.40 A Rádiózenekar műsora. 7.30 A falu hangja. 8.55 Az 1848 ik évben. Dalok, verbunkosok. 9.45 Időszerű kérdések. 10.45 Zene. 11.15 Orosz zene.

SZENTESI UJSÁG

Kiadja a Független Kisgazda-, Földmunkás és Polgári Párt szentesi szervezete

Megjelenik hétfő kivételével mindennap.

Felelős szerkesztő és kiadó:

ERDŐHÁTI N. JÁNOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szentes, Kossuth-tér 5.

Kéziratokat a szerkesztőség nem őrís meg és nem ad vissza.

Nyomatott: Széchenyi-nyomdában

Bérlő és felelős vezető:

INZÁM JÓZSEF